

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Секція
"ДИСКУРСИВНА ЛІНГВІСТИКА"

**ДЕНОТАТИВНЕ VERSUS КОНОТАТИВНЕ ЗНАЧЕННЯ
АНГЛІЦИЗМІВ В НІМЕЦЬКОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ
ДИСКУРСІ**

Безугла В. В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Попова О. В.

Англiцизм – рiзновид запозичення; слово, його окреме значення, вислiв тощо, який запозичений з англiйської мови або перекладений з неї чи утворений за її зразком. Англiцизм – це не просто термiн, це – цiлий роздiл мовознавства, який згодом може претендувати на звання окремої дисциплiни, а на зараз, являється чи не найпопулярнiшим та найвживанiшим елементом нiмецького публiцистичного дискурсу.

Очевидно, що англiйська – мова технологiй тому вона є «не чужою» для значної кiлькостi населення, але даний аргумент нiвелюється адже жодна мова свiту «не стоїть на мiсцi» претендуючи замiнити мiсце англiцизмiв у сучаснiй нiмецькiй (наприклад: грецьке *Katastrophe*, або французьке *Premiere*). Слiд зазначити, що англiцизми «тримають першiсть» серед найуживанiй слiв iншомовного походження у рамках нiмецького публiцистичного дискурсу тому, що:

1. англiйські слова коротшi і зручнiше у вимові, нiж нiмецькi (*Trucker* (2 складу і 7 букв) і *Lastwagenfahrer* (5 складiв і 15 лiтер));
2. англiйські слова мiцно укорiнилися у професiйнiй термiнологiї без якої неможливо уявити жоден звiт чи доповiдь у сфері полiтики, економiки, технiки тощо;
3. англо-американський словник має бiльший запас лексичних одиниць (близько 700 000) у той час, як нiмецька нараховує майже удвiчі менший (близько 400 000 слiв);
4. англiцизми мають здатнiсть розширювати конотацiйне значення тексту нерiдко додаючи контексту загального клiшованого значення (*Frau* – «слабка», «плаксива», «боязка» (Д. Лiнч));
5. англiцизми слугують не тiльки у якостi синонiмiв, але й у якостi єдиної безеквiвалентної лексеми у тексті нiмецького дискурсу (*Mail, Online, Start-up*).

Публіцистичний дискурс має неабияку інформативно-впливову силу, що дає людям змогу формувати власну думку відносно поданого матеріалу. У поєднанні з англіцизмами, німецький публіцистичний дискурс, набуває ще більш інтенсивного впливу на читача, адже іншомовні запозичення, власне англіцизми, зазвичай, являються інтернаціональними, загальновідомими та загальноживаними словами. Вживання англіцизму у німецькомовному тексті надає конотативного контекстуального нашарування. З одного боку, наявність англіцизму налаштовує читача чи слухача на певну «інтелектуальність» інформації, що презентується, а звідси, і обраність реципієнта, адже він розуміє, про що йдеться. З іншого боку, англіцизми створюють відтінок «модного» елементу, що свідчить про осучаснення мови.

Наприклад, слово *Sport* сприймається як німецька лексична одиниця, яка на сьогоднішній день розвинула власний семантичний ряд і охоплює як об'єктивні, так і суб'єктивні явища:

Der Sport ist ein großer Teil meines Lebens.

Як бачимо з наведеного прикладу, *Sport* виявляє не лише своє денотативне значення, а й за рахунок поєднання зі словами *der Sport so popular, der Sport ist mein Leben* отримує конотативного забарвлення, передаючи авторську інтенцію, авторське позитивне налаштування, а відтак, адресант прагне пробудити у реципієнта відчуття захоплення. Як відомо, семантика «допомагає» іншомовному слову укорінитися в мову реципієнта, а визначення його контекстуального значення стає можливим завдяки конотативному та денотативному аналізу.

Keine Spur vom Optimismus und dem jugendlichen Drang der Old School.

Tänzerin, studierte Tanz an der Mayfair School, Legat School und Sadler's Wells School, debütierte 1941 beim International Ballet und wurde 1942 Mitglied des Sadler's Wells Ballet.

Як бачимо, англійське *School* набуло широкого семантичного розгалуження у німецькій мові за рахунок контекстуальної наповненості речення, та укорінилося у якості лексеми *School*, а не оригінального *Schule*.

Отже, проаналізований матеріал дозволяє зробити висновок, що запозичені англійські слова у системі німецької мови отримують нове оформлення, зазнають повної інтеграції, що являє собою комплексний процес, який охоплює всі сторони існування і розвитку слів у мові.

Вибір таких лексичних засобів передбачає обізнаність користувачів у сфері англійської мови, що є можливим за умов сучасної інтернаціоналізації суспільного життя та масової двомовності. Запозичення англійської лексики має велике значення не лише для кількісного збагачення словника, але й викликає певні якісні зміни в його структурі та «підіймає» публіцистичний дискурс на новий рівень.

ПЕЙОРАТИВНА ЛЕКСИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ПОЛІТИКА (НА ОСНОВІ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ США)

Вольвач В. А.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник — канд. філол. наук, доцент Попова О. В.

Сучасне суспільство стає більш динамічним, а політична комунікація в ньому набуває все більшого значення. Усезростаюча роль політики й політиків у світі, перебування їх у центрі уваги засобів масової інформації, співпраця політичних структур і мас-медіа, активізація виборчого процесу, а також загострення конкурентної боротьби між політиками та політичними силами призвело до необхідності ефективного впливу на суспільну свідомість.

Одна з найважливіших стратегій політичного дискурсу — стратегія ідентифікації, тобто ототожнення політика з народом. Ефективна переконуюча комунікація спрямована на вселяння адресату думки, що лідер — «своя», близька до народу людина. Мовними засобами вираження вказаної стратегії в політичному дискурсі США є використання власне пейоративів.

Функціонування пейоративної лексики значно залежать від лінгвістичного контексту: з одного боку — це конкретизація значення пейоративних прикметників, а з іншого — перетворення слова на таке, яке виражає діаметрально протилежне значення до початкового, наприклад позитивне схвальне значення, інколи доброзичливо-гумористичне, інколи пестливе набуває негативного забарвлення.

Меліоративи, які використовуються, з конкретною позитивною ознакою виступають у певних ситуаціях у якості пейоративів. Відомо, що під час спілкування друзів, закоханих, а також у деяких інших звертаннях пейоративи можуть уживати як вияв дружнього